

A Kúria a dr. Marjay Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen szolgálati idő kezdő időpontjának módosítása iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságon 1.M.709/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.556/2010/9. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.556/2010/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 1.M.709/2009/6. számú kijavított ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy a szolgálati nyugdíj mértéke szempontjából a felperes szolgálati idejének kezdete 1979. augusztus 30. napja, míg a felperes szolgálati nyugdíjra való jogosultsága szempontjából szolgálati viszonyban ténylegesen eltöltött időnek kell tekinteni az 1979. augusztus 30-tól 1992. június 15-ig beszámított időt. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint és 8100 (nyolcezer-egyszáz) forint Áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási részkiöltséget.

A másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az irányadó tényállás szerint a felperes a középiskolai tanulmányainak befejezését követően 1979. augusztus 30-tól 1980. július 31-ig sorkatonai szolgálatot teljesített, majd egyetemi tanulmányokat folytatott, melynek befejezését követően különböző munkáltatóknál munkaviszonyban állt. 1992. június 15-től létesített hivatásos szolgálati jogviszonyt a ... Megyei Rendőr-főkapitánysággal, onnan áthelyezéssel átkerült a ... Megyei Rendőr-főkapitányságra, ahol a szolgálati jogviszonya 1999. április 1-jén közös megegyezéssel megszűnt. Az ekkor kiadott ... számú „szolgálati idő igazolás” okirat szerint a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából a tényleges szolgálati ideje 1979. január

1-től 1999. április 1-ig terjedő időszakra került igazolásra.

A felperes 1999. április 2-től közszolgálati jogviszonyban állt az ... Nemzeti Nyomozó Irodával és annak jogelődeivel, majd az áthelyezésére vonatkozó háromoldalú megállapodás eredményeként 2006. szeptember 15-től a Vám és Pénzügyőrség hivatásos állományába került osztályvezetőként, pénzügyi százados rendfokozatba.

Az alperes a szolgálati nyugdíj mértéke szempontjából 1979. november 26. napját, míg a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából a szolgálati idő kezdő időpontjaként - figyelembe véve azt is, hogy a felperes a fennálló hivatásos szolgálati viszonya alapján a szolgálati ideje kedvezményes, 1,2-szeres szorzóval való számítására vált jogosulttá - 1998. december 27. napját igazolta. Ebből következően nyilvánvalóan elismerte a korábban, 1992. június 15-től 1999. április 1-ig terjedő hivatásos szolgálati viszonyban töltött időt, valamint a felperes sorkatonai szolgálatát. Nem ismerte el az utóbbi juttatás szempontjából azonban a felperes korábbi hivatásos szolgálati viszonya közös megegyezéssel történt megszűnésekor (1999. április 1.) igazolt valamennyi beszámított időt, melyet sérelmezve a felperes több szolgálati panaszt is előterjesztett. Ezek elutasítását követően keresetében - a korábbi ... számú szolgálati idő igazolásra hivatkozva - a szolgálati nyugdíj mértéke szempontjából 1979. január 1. napját, míg szolgálati nyugdíjjogosultsága szempontjából a szolgálati idő kezdő időpontját 1985. október 27-tel kérte megállapítani. A felperes által az nem volt vitatott, hogy a közszolgálati viszonyban töltött ideje (1999. április 2-től 2006. szeptember 14-ig) a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából nem számítható be.

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 1.M.709/2009/6. számú ítéletében megállapította, hogy a szolgálati nyugdíj mértéke szempontjából a felperes szolgálati idejének kezdete 1979. január 1. napja, míg a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából a kezdőnap - 2009. szeptember 15-ét figyelembe véve - 1985. október 27.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában utalt a Hszt. 64. §-ában foglalt, a hivatásos állományba való visszavétel feltételei fennállására, annak szabályai alkalmazására és arra vont le jogkövetkeztetést, hogy mivel a felperes a Hszt. hatálybalépése előtt már hivatásos szolgálati viszonyban állt, rá nem a Hszt. 326. § (2) bekezdése, hanem a Hszt. 326. § (1) bekezdése vonatkozik, így a részére már elismert és beszámított szolgálati időt szolgálati viszonyban töltött időként kell elismerni.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.556/2010/9. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét

elutasította.

A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint a perbeli esetben az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Hszt. hatálybalépése után létesített szolgálati viszony esetén a Hszt. 326. § (2) bekezdése szerint a szolgálati viszonyban eltöltött időbe csak a Hszt. 328. § (1) bekezdése szerint van helye beszámításnak. Ez alapján pedig az alperes jogszerűen járt el, amikor a sérelmezett határozataiban a felperes 1979. január 1-jétől 1999. április 1-jéig elismert szolgálati idő igazolását nem vette figyelembe. A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint a Hszt. 64. §-a alkalmazásának nem volt helye, mert a visszavétel kérelemre történik, míg a felperes az ... Nemzeti Nyomozó Iroda Pénzügyi Nyomozó Főosztályáról áthelyezéssel került hivatásos állományba vételre, melyre vonatkozó szolgálati parancsot a felperes nem támadta meg.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bíróság - keresetének helyt adó - ítélete helybenhagyását kérte.

A felperes hivatkozott a Vám és Pénzügyőrség hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyával kapcsolatos egyes szabályokról szóló 15/1997.(V.8.) PM rendelet 18. §-ában foglaltakra, valamint azzal érvelt, hogy az ügy eldöntése szempontjából lényeges tény, miszerint a Hszt. hatályba lépése előtt hivatásos szolgálati viszonyban állt, és ennek megszűnésekor a Hszt. 326. § (1) bekezdése alapján - a vitatott munkaviszonyban töltött idők beszámított szolgálati időkénti figyelembevételével - a hivatásos szolgálati viszonyban töltött idejét az akkori munkáltatója 1979. január 1-től 1999. április 1-jéig igazolta.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nagyobb részt alapos.

A perben arról kellett döntenie, hogy a felperesnek a korábban fennállt és 1999. április 1-jén megszűnt hivatásos szolgálati viszonyában beszámított szolgálati ideje a 2006. szeptember 15-től alperesnél kezdődő hivatásos szolgálati viszonyában jogszerző időnek minősül-e.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) a szolgálati idő számítását illetően különbséget tesz a tekintetben, hogy a hivatásos állomány tagja a Hszt. hatálybalépése előtt vagy azt követően létesített-e szolgálati viszonyt.

Eszerint a végkielégítés, a pótszabadság mértéke, a jubileumi jutalom, a nyugdíjjogosultság, a

nyugdíj mértéke és a leszerelési segély szempontjából e törvény hatálybalépése előtt a fegyveres szervek állományában hivatásos szolgálati viszonyban eltöltött és beszámított szolgálati időt szolgálati viszonyban töltött időnek kell elismerni (Hszt. 326. § (1) bekezdés). Az e törvény hatálybalépése után létesített szolgálati viszony esetén a szolgálati viszonyban eltöltött időbe csak a 328. § (1) bekezdése szerint van helye beszámításnak (Hszt. 326. § (2) bekezdés).

A Hszt. 328. § (1) bekezdése szerint a szolgálati nyugdíjra jogosultság szempontjából szolgálati viszonyban ténylegesen eltöltött időnek kell tekinteni a sor-, a tartalékos, a póttartalékos, a továbbszolgáló és a szerződéses katonai, továbbá a katonai és rendvédelmi oktatási intézményeknél hallgatói (növendéki), valamint a fegyveres szerveknél hivatásos szolgálati viszonyban töltött időt.

A Legfelsőbb Bíróság azonos tárgyú több határozatában kimondta, hogy a jogvita eldöntése szempontjából annak van jelentősége, hogy a felperes a Hszt. hatályba lépése előtt már hivatásos szolgálati jogviszonyban állt, amelynek során a törvénynek megfelelően a szolgálati idejének számítása megtörtént, amelyet függetlenül attól, hogy az új szolgálati viszonyának létesítésére a Hszt. 64. §-a alapján került-e sor, az új kinevezése során a szolgálati nyugdíjra való jogosultságának megállapításánál már nem lehetett volna figyelmen kívül hagyni (Mfv.II.10.785/2005/4., Mfv.II.10.435/2009/3., Mfv.II.11056/2009/2).

Az előbbiekre tekintettel a munkaügyi bíróság az ügy eldöntése szempontjából helytállóan értékelte azt a lényeges tény, miszerint a felperes a Hszt. hatályba lépését (1996. szeptember 1.) megelőzően már más fegyveres szervnél hivatásos szolgálati viszonyban állt, és ennek megszűnésekor a Hszt. 326. § (1) bekezdése alapján beszámított szolgálati időket a korábbi munkáltatója igazolta.

A Hszt. 326. § (1) bekezdése szerinti jogosultságok szempontjából e törvény hatálybalépése előtt a fegyveres szervek állományában hivatásos szolgálati viszonyban eltöltött és a beszámított szolgálati időt „szolgálati viszonyban töltött időnek” kell elismerni. Ebből következően a már beszámított szolgálati idő a Hszt. 328. § (1) bekezdése alkalmazásakor is szolgálati viszonyban töltött időnek minősül. Így szolgálati viszonyban ténylegesen eltöltött időnek kell tekinteni – többek között – a fegyveres szerveknél „hivatásos szolgálati viszonyban” „töltött időt”.

A Hszt. hatálybalépését megelőzően hatályban volt 1971. évi 10. tvr. 33. § (2) bekezdése előírta, hogy – többek között – a nyugdíjjogosultság és a nyugdíj mértéke szempontjából minden olyan időt be kell számítani, amely a munkaviszonyban álló dolgozókra irányadó nyugdíjbiztosítási szabályok szerinti jogszerző időnek számít. Következésképp a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányi idő, valamint munkaviszonyokban töltött idő szolgálati időbe történt beszámítása a Hszt. hatályba lépését megelőzően az akkor hatályos jogszabályoknak megfelelt. Így a Hszt. hatályba lépése után létesített szolgálati viszonyok esetén

a Hszt. 326. § (2) bekezdésének alkalmazásakor sem lehetett - az előbbieken kifejtettekre tekintettel - figyelmen kívül hagyni.

Annak azonban, hogy a felperes szolgálati idejét nem a sorkatonai szolgálata megkezdésétől (1979. augusztus 30.), hanem 1979. január 1-től igazolták a Hszt. hatályba lépését megelőzően jogalapja nem volt.

A Hszt. 326. § (1) bekezdése értelmében a felsorolt jogosultságok tekintetében beszámított időnek csak az ott megjelölt, és a tvr. 33. § (2) bekezdésében felsorolt szolgálati idők minősülhettek, mivel egymagában valamely időszak beszámítása nem minősíti azt szolgálati idővé, tekintettel a hivatkozott jogszabályok kötelező jellegére. Az ettől eltérő beszámítás érvénytelen, semmis. Ezért az ilyen időtartam szolgálati viszonyként elismerésére igényt nem lehet alapítani.

A Hszt. 11. § (1) bekezdésében előírt szabály - miszerint az érvénytelen jognyilatkozat alapján jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat és kötelezettségeket úgy kell elbírálni, mintha azok érvényesek lettek volna, - együttes feltételeket határoz meg, és a semmis szolgálati időként elismert idő alapján már megszerzett és már gyakorolt jogokra vonatkozik, a jövőbeliekre (a még nem gyakorolt jogra) nem. Ennélfogva a már megszerzett esetleges juttatás el nem vonható, de az érvénytelen beszámításra újabb igény már nem alapítható.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy a szolgálati nyugdíj mértéke szempontjából a felperes szolgálati idejének kezdete 1979. augusztus 30. napja, míg a felperes szolgálati nyugdíjra való jogosultsága szempontjából szolgálati viszonyban ténylegesen eltöltött időnek kell tekinteni az 1979. augusztus 30-tól 1992. június 15-ig beszámított időt. Ezt meghaladóan (1979. január 1-től augusztus 30-ig terjedő idő tekintetében) a felperes keresetét elutasította. Az alperes által elismert hivatásos szolgálati viszonyban töltött idő (1992. június 15-től 1999. április 1-ig) megállapítása szükségtelen volt.

A Kúria a nagyobb részt pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával a felperes együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2012. április 25.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő